

Παιδική κακοποίηση είναι όλες οι μορφές της σωματικής και/ή συναισθηματικής κακομεταχείρισης, παραμέλησης ή αμελοῦς μεταχείρισης ή εμπορικής ή άλλης εκμετάλλευσης, που έχει ως αποτέλεσμα την πραγματική ή δυνητική βλάβη της υγείας, της επιβίωσης, της ανάπτυξης ή της αξιοπρέπειας του παιδιού στο πλαίσιο σχέσης ευθύνης, εμπιστοσύνης ή εξουσίας (World Health Organization, 1999).

ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ

Ανδριοπούλου Γεωργία, Εκπαιδευτικός Προσχολικής Αγωγής
Καζάκη Θεοδώρα, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, Δ.Σ. Αγγιάλου Θεσσαλονίκης
Λάμπρου Αναστασία, Εκπαιδευτικός Προσχολικής Αγωγής
Ναζμπαντίδου Βασιλική, Βιβλιοθηκονόμος, Δημοτική Βιβλιοθήκη Θεσσαλονίκης

ΑΡΘΡΟ 19

Τα συμβαλλόμενα κράτη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα, για να προστατεύσουν το παιδί από κάθε μορφή βίας, προβολής ή βιαιοπραγιών σωματικών ή πνευματικών, εγκατάλειψης ή παραμέλησης, κακής μεταχείρισης ή εκμετάλλευσης και της σεξουαλικής βίας, κατά το πρόνο που βρίσκεται υπό την επιμέλεια των γονέων του ή του ενός από τους δύο, του ή των νομίμων εκπροσώπων του ή οποιουδήποτε άλλου προσώπου στο οποίο το έχουν εμπιστευθεί.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παιδική κακοποίηση είναι ένα σοβαρό παγκόσμιο πρόβλημα. Αποτελείται από τέσσερα βασικά είδη: α)την σωματική, β)τη συναισθηματική, γ)τη σεξουαλική και δ)την παραμέληση. Οι επιπτώσεις της είναι πολύ σοβαρές και αφορούν διάφορους τομείς της ζωής ενός παιδιού όπως είναι η υγεία, η εκπαίδευση και η ανάπτυξη του (Μαθews κτ αλ., 2020). Οι θύτες των παιδιών είναι τόσο άτομα του άμεσου κοντινού τους περιβάλλοντος όσο και άγνωστοι (World Health Organization, 1999).

ΑΙΤΙΑ

Η εμφάνιση της παιδικής κακοποίησης σχετίζεται με κάποιους παράγοντες που παρακτερίζονται ως παράγοντες κινδύνου. Οι αλληλεπιδράσεις αυτών των παραγόντων αναλύονται μέσα από ένα οικολογικό μοντέλο που αποτελείται από τέσσερα επίπεδα: α) το άτομο, β) την οικογένεια, γ) την κοινότητα και δ) την κοινωνία (World Health Organization, 2006). Αρχικά το πρώτο επίπεδο έχει να κάνει με τα παρακτεριστικά τόσο του παιδιού (μικρή ηλικία (Austin κτ αλ., 2020), συμπτώματα ΔΕΠΥ, έλλειψη υπακοής (Τσιμπρή, 2018)) όσο και του γονέα όπως είναι οι ψυχιατρικές διαταραχές ή η ελληνικής εκπαίδευση (Mulder κτ αλ., 2018). Έπειτα σχετικά με το δεύτερο επίπεδο γίνεται λόγος για καυγάδες μεταξύ των γονέων, για μονογονεϊκή οικογένεια ή για ανεργία (DePanfilis, 2006). Τέλος, συνδυαστικά για το τρίτο και το τέταρτο επίπεδο σημαντική είναι η αποστασιοποίηση της οικογένειας από την κοινότητα, η διαβίωση σε άσχημες συνθήκες χωρίς πράγματα, η παραβατικότητα στις γειτονιές αλλά και οι απόψεις της κοινωνίας σχετικά με την σωματική τιμωρία (Ρουτσανάς, 2022).

<https://www.iatropedia.gr/paidi-paidiki-kakopoiisi-syglonizoun-oi-arithmoi-stin-ellada-ti-mporoume-na-kanoume-olimas-67656>

<https://saferinternet4kids.gr/news/a-statics-safeline-2019-2020>

<https://www.mednutrition.gr/portal/lifestyle/psychologia/829-9-paidiki-kakopoiisi-stratigikes-antimetopisis>

<https://lizzicoutside.co.uk/blog/there-is-always-hope>

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- Α) Αφήτηση του παραμυθιού "Η Ντανιέλα λέει ότι", μέσα από την ιστορία τα παιδιά θα μάθουν πως το σώμα τους είναι μόνο δικό τους και πως αν δε θέλουν, κανένας μα κανένας δεν μπορεί να τα αγγίξει. Θα γνωρίσουν τα "καλά και τα κακά" αγγίγματα, θα μάθουν να λένε ότι όταν τα αγγίζουν και αισθάνονται άσχημα. Τα παιδιά θα γνωρίσουν ότι έχουν δικαιώματα και μπορούν να ζητήσουν βοήθεια όταν χρειάζεται.
- Β) Ο/η εκπαιδευτικός θα διηγηθεί την ιστορία της Ντανιέλα χρησιμοποιώντας το κουκλοθέατρο. Μέσα από το κουκλοθέατρο τα παιδιά θα καλλιεργήσουν την προφορική τους έκφραση με αυτοσχεδίου διαλόγους για τα δικαιώματα των παιδιών και με τη συνομιλία τους με την κούκλα. Ο/η εκπαιδευτικός θα βοηθήσει τα παιδιά να αναπτύξουν κριτική σκέψη, μέσα από την διήγηση της ιστορίας θα ζητήσει από τα παιδιά να σηκώνουν το πανό που γράφει ΟΧΙ όταν η συμπεριφορά κάποιου από τους ήρωες δεν τους αρέσει. Να καταλαβαίνουν ότι αυτό που βλέπουν παραβιάζει τα δικαιώματά τους. Στη συνέχεια θα αφήσει τα παιδιά να χρησιμοποιήσουν το κουκλοθέατρο για να εκφραστούν ελεύθερα και να εξωτερικεύσουν τα συναισθήματά τους, μέσα από το παιχνίδι της κούκλας τα παιδιά θα αναπτύξουν την αδρή κινητικότητα, θα αποκτήσουν δεξιότητες και θα κοινωνικοποιηθούν. Τα παιδιά κρυμμένα πίσω από το παραβάν θα μπορέσουν ελεύθερα να εκφράσουν τα συναισθήματά τους χωρίς ντροπή, να εκφράσουν τυχόν ανησυχίες και φόβους που τα βασανίζουν γιατί δεν τα βλέπει κανείς, έτσι θα καλλιεργήσουν τη φαντασία τους και την κοινωνικότητα τους. Μέσα από αυτό θα αποκαλυφθεί η προσωπικότητα και ο χαρακτήρας των παιδιών, καλλιεργώντας ταυτόχρονα τα συναισθήματά τους.
- Γ) Παιχνίδι: Σε ένα μεγάλο παρτένι ο/η παιδαγωγός θα γράψει ένα μεγάλο ΟΧΙ ΒΙΑ και στη συνέχεια θα σπεδιάσει τη παλάμη του κάθε παιδιού γύρω από αυτό. Τα παιδιά στην παλάμη τους θα δώσουν ένα μήνυμα κατά της βίας για να το γράψει ο/η εκπαιδευτικός. Το κάδρο αυτό θα κρεμαστεί μέσα στην τάξη!

ΣΗΜΕΡΑ

Με την εμφάνιση του κορονοϊού, το 2020, και την απαγόρευση μετακίνησης, η παιδική κακοποίηση αυξήθηκε με την ανταλλαγή υλικού των παιδιών (εικόνες και βίντεο) μεταξύ των δραστών μέσω του διαδικτύου (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2020). Επίσης την ίδια χρονιά στην Ελλάδα έγιναν αναφορές για 2.003 κακοποιημένα παιδιά με επικρατέστερα στοιχεία: το αρσενικό φύλο, την παραμέληση και την ηλικία 0-6 ετών (στο Χαμόγελο του Παιδιού, 2020). Το 2022, μετά από δύο χρόνια, το πρόβλημα της παιδικής κακοποίησης συνεχίστηκε και συγκεκριμένα μόνο για το 1ο εξάμηνο της χρονιάς τα θύματα έφτασαν τα 364 και το μεγαλύτερο ποσοστό να αφορούσε και πάλι την παραμέληση των αγοριών ίδιας ηλικίας με το 2020 (στο Χαμόγελο του Παιδιού, 2022). Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την Saferline (2022), για το 2021 έγιναν 8.571 καταγγελίες για παράνομο περιεχόμενο στο διαδίκτυο και το 33% αφορούσε την παιδική κακοποίηση.